

Дітмарціўна Мастацтва

Год выдання 36-ы
№ 63 [2217]
11 жніўня 1967 г.
ПЯТНІЦА
Цана 4 кап.

ОРГАН МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І ПРАУЛЕННЯ СЯЮЗА ПІСЬМЕННИКАЎ БССР

ЛЕТАСЬ у гэтую званую жыццёвую пару на месцы, дзе стаіць мой дом-прыгук, была пустача. Сёння я назіраю за майго акна, як расце шматпаварковы гмах насупраць. Калі мы засяляліся, яго і знаку не было...

Увечары, калі я вяртаюся з работы, чую, як бабулькі з нашага дома, сядзячы на лаўцы, разважаюць: «Гэты дом, што будзеце, кажуць, будзе яшчэ лепшы, чым наш,—падолага там не з дошкай, з нейкай пластыкай... Ну, ну, і я ж таксама чула, што дом гэты экс-пэ-ры-ментальны — адпаленне будзе не ў батарэях, як у нас, а схавана ў сярэдзіне сцяны...» «А кажуць, цагляны дом лепшы за буйнапанельны...»

Я слухаю бабулек і ўсміхаюся: крышачку смешна чуць, як спылюцца яны спецыяльнымі будаўнічымі тэрмінамі. А потым думаю, што мабыць усё гэта натуральна. Усе мы, хто можа і кельму ніколі ў ачы не бачыў, зараз дужа добра разбіраемся ў будаўніцтве — адначку любому дому можам даць. Бо будзеце ж выць колкі!

Пра усё гэта я кажу Івану Маўсавічу Жыжэлю. — Так, будзем многа, — загадвае міністр. — За пасляваенныя гады ў Беларусі збудавана больш 8 мільярд квадратных метраў жылля. А мы ж будзем не толькі жыць. Назаву вам некалькі вытворчых аб'ектаў, якія або ўжо збудаваны ў эксплуатацыю, або хутка будуць збудаваны: Полацкі нафтаперапрацоўчы завод, Гродзенскі азотнаўтваральны камбінат і пры ім завод па вырабе капіралактану, Наваполацкі хімікамбінат, Магілёўскі лаўсанавы камбінат, Брэсцкая папшына фабрыка, Гродзенская бавоўнапрадзільная фабрыка... Можна працягваць і працягваць пералік...

— Чытаю нашай газеты цікавіць і культурна-бытавое будаўніцтва...

— Калі ласка. Ну, пра Мінскі кінатэатр «Партызан», вы, відаць, пісалі ўжо. Зараз будуюцца вялікія кінатэатры ў

У СЯМ'Ю СТУДЭНЦКУЮ...

У вышэйшых навучальных установах рэспублікі ідуць уступныя экзамены. У які інстытут цяпер ні заглянеш, усюды сустрачеш усхваляваных, узрушаных юнакоў і дзяўчат. Не хваляцца нельга — яны трымаюць экзамен на права быць студэнтам.

Тодзі ў іхнія дні і ў карпусах Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна, дзе трабіў гэты здымак фотакореспандэнт БЕЛТА І. Змітровіч. Дзяўчаты, якіх вы бачыце на здымку, адны з тысяч, што імкнучыся стаць студэнтамі старэйлай у рэспубліцы навучальнай установы. Ці стануць студэнткамі Святлана Крывалустава з Роўна і міначанкі Галя Зубовіч і Людміла Мікевіч — пакуль што невядома: экзамены ў самым разгары, і толькі яны выявляюць самых стараных, самых падрыхтаваных, самых настойлівых — тых, хто па праву зойме месца па адфактараў і лабараторыях універсітэтаў.

Наша крэдытаваная тутарыя з адказным сакратаром прымёнай камісіі ўніверсітэта І. Змітровіч. Іван Паўлавіч расказаў:

— Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт заўсёды прываблівае шмат абітурыентаў. Распачынаюць гэта яшчэ ў дзяцінстве. Уставаў рэспублікі і зладзіла стаяла высокая падрыхтоўка спецыялістаў для розных галін навукі: народнай гаспадаркі, асветы, культуры і літаратуры. На другое, выпускнікоў школ прываблівае шырокі дыяпазон спецыяльнасцей і спецыялізацый, якія можна выбіраць на ўніверсітэце. І з кожным годам гэты спецыялізацыі і спецыялізацыі становяцца большымі. Сёння, напрыклад, падрыхтоўка па новых спецыяльнасцях адбываецца на хімічным, фізічным, географічным факультэтах.

Так, займаючыся на хімічным факультэце, студэнты, паміж іншым, займаюцца вывучэннем і выкарыстаннем палімераў, а будучы спецыялістамі па палімерах, па хіміі нафты і інш. На фізічным факультэце таксама будучы спецыялістамі па фізіцы паўправаднікоў, пеліфікацыі, біяфізіцы. На географічным факультэце запала сваё месца таксама сучаснай і наднавукай, як геаграфія.

Маюць і наша вучэбна-матэрыяльная база. Хутка ўступіць у строй новы хімічны корпус, сучасным, навішнім абсталяваннем забяспечаныя кабінеты і лабараторыі.

Вас, вядома, больш цікавіць факультэт гуманітарных навук. Кулявін філаратарыі кадраў рэспублікі лічыць наш філаратарыі факультэт. Сёння адбыліся і тут значныя змены. Перш-наперш, каліне, трэба сказаць аб тым, што на базе аддзялення журналістыкі філаратарыі факультэта сёння створаны асобны факультэт. Ён будзе рыхтаваць газетных работнікаў шматлікага профілю, журналістаў для работы на радыё і тэлебачанні, сцэнарыі і літаратурных рэдактараў. Паралельна прымуць абітурыентаў на новы факультэт і прынясе падрыхтоўку журналістаў таксама істотна зменены. Для наступных гадоў на факультэт журналістыкі сёння ўводзіцца творчы конкурс. Залічаны юнакі і дзяўчаты будучы праходзіць вытворчую практыку адрозна ж з першага курса. Такім чынам мы можам загадаць адзначыць зольнасці і схільнасці будучых работнікаў друку, радыё і тэлебачання.

— Усёго на ўніверсітэце, — сказаў у заключэнне Іван Паўлавіч, — будзе прынята 3.325 чалавек.

СТАЦЬ У РАЙКОМЕ БЮСТ...

Кожны, хто заходзіць у Асіповіцкі райком партыі, заўвагае ўвагу на бюст Уладзіслава Ільіча Леніна, які стаіць на сцэне ў аддзяленні ў жытых кветках.

Гісторыя яго незвычайная. Пяцідзесяці гадавы чоркам перага года ішоў Іосіф Максімавіч Кандрэвіч, жыхар Асіповіч, чыгуначны дамоў. У родны горад толькі што ўварваліся фашысты. Чадзілі павалілішы. У прыватным скверку стаяў варажы машыны. Калі прысаў Іосіф Максімавіч убочы туду гітлераў і гранітны абломкаў, і спрод іх ляжаў чужым ушалець бюст Леніна.

Калі над горадам агучылася немра, Кандрэвіч і яго жонка Марыя Якаўлеўна.

Улетку 1944 года па вучліх Асіповіч прайшлі саветскія танкі. Настаў дзень чаканга выважвання. Іосіф Максімавіч дастаў бюст са сховішча і паставіў яго на сталае спрод дугавак кветкаў.

Тры гады стаяў бюст праваніра ў хаце чыгуначнага. Нейк пра яго дачкавіліся работнікі чыгуначнага вяртальнага станцыі сувязі. Выгалады зашлі ў хату, папарсілі пераліць для чырволага кутка. Цяпер, як ужо гаворыцца, бюст стаіць у павышаным райкома партыі.

Калі над горадам агучылася немра, Кандрэвіч і яго жонка Марыя Якаўлеўна.

З ВЫСОКАЙ УЗНАГОДАЙ!

За плённую работу па камуністычнаму выхаванню працоўных Беларусі, мейлізацыі іх на выкананне задач гаспадарчага і культурнага будаўніцтва і ў сувязі з 50-годдзем з дня выхаву першага нумара Указанага Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР рэспубліканская газета «Звязда» узнагародзіла ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга.

За заслугі ў развіцці савецкай літаратуры і ў сувязі з 40-годдзем з дня нараджэння Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР узнагародзілі пісьменніка Яну Брыля (Брыля Івана Антонавіча) ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга.

За заслугі ў камуністычным выхаванні працоўных рэспублікі, мейлізацыі іх на выкананне задач гаспадарчага і культурнага будаўніцтва і ў сувязі з 40-годдзем з дня выхаву першага нумара Указанага Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР рэспубліканская газета «Звязда» узнагародзіла ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга.

За заслугі ў развіцці савецкай літаратуры і ў сувязі з 40-годдзем з дня нараджэння Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР узнагародзілі пісьменніка Яну Брыля (Брыля Івана Антонавіча) ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга.

За заслугі ў камуністычным выхаванні працоўных рэспублікі, мейлізацыі іх на выкананне задач гаспадарчага і культурнага будаўніцтва і ў сувязі з 40-годдзем з дня выхаву першага нумара Указанага Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР рэспубліканская газета «Звязда» узнагародзіла ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга.

М. ПАРАХНЕВІЧ.

НАШЫ ІНТЭРВ'Ю

Чалавек з кельмай

На пытанні карэспандэнта газеты «Літаратура і мастацтва» адказвае мінстры прамысловага будаўніцтва БССР Герой Сацыялістычнай Працы І. М. Жыжэлю.

Гомелі, Магілёве, Лідзе, палацы культуры ў Баранавічах, Гомелі, Бабруйску, Салігорску, калгасе «Рассвет» Кірэўскага раёна... Я называю больш-менш буйныя аб'екты...

— Аднаму словам, рэспубліка ў рыштвані, — урачыста паўтараю я не нарта сёжы газетны заглавак.

— Ну, рыштвані зараз не велікі сучаснае паняцце. Там, дзе буйнапанельнае будаўніцтва — а яно ў нас з кожным годам пашырваецца, — там, вядома, ніякі рыштвані ўзводзіць не трэба. Кран спрыяе...

— Наогул я павінен сказаць, што будаўнічая тэхніка з кожным годам удасканальваецца. Традыцыйная фігура маляра з доўгім пендзілем і цэбарам з фарбай — сёння архаізм... Сёння маляр узброены фарбавальным. А стругальныя машыны для падлогі, а розны электрычны інструмент для аддзелкі ўнутраных сценаў... Потым не забываюць, што шчыцдзесят працэнтаў жылых і культурна-бытавых будынкаў робіцца з дэталей і канструкцый заводскага вырабу. Ну, а там, вядома, ужываецца самая сучасная механізацыя.

— Ужо некалькі год мы эксперыментуем у Мінску будаўніцтва жылых дамоў з гатовых аб'ёмных блокаў-пакоў. Пабудавана восем такіх дамоў — больш сямісот кватэр. Зараз пачата будаўніцтва завода, які будзе выпускаць штогод 100 тысяч квадратных метраў жылля — гэта будучы поўнацэнны кватэры, застанецца толькі перавозі іх на месца і скласці, як дзешч складаюць кубікі...

— Што значыць «поўнацэнны гатовы»?

— Гэта значыць, што ўсё там ужо гатова: і сцены пафарбаваныя, і электраправадка праведзена...

— І нават падлога пафарбавана?

— Не, падлога там будзе не з дошкай, а з дрэўляна-вагілакністай пліт.

— Зайздросна. Бо ў нашым доме людзі не паспелі ўвабрацца, а падлога ўжо рассяхалася, фарба адпадалася...

— Сырыя дошкі, — рэзюмуе міністр. — Была, адзіны выхад з гэтага — смялей пераходзіць на новыя матэрыялы. Сёння-тое ў гэтым напрамку ўжо робіцца. Міністэрства лясной прамысловасці будзе два заводы — у Бабруйску і Баранавічах. Яны будуць вырабляць звышдэкаватэрыяныя панэлі на падлогу. У Гомелі заканчваецца будаўніцтва завода па вырабу ўцяпляльнай пінолеума. Новыя матэрыялы мы пачалі шырока ужываць пры конвексім аздабленні дамоў. Тут і керамічная плітка розных расфарбовак і фактуры, блочныя пліты, пакрытыя мармуровай і гранітнай крошчай. Гэта прыгожа...

[Заканчэнне на 4-й стар.]

ДАРОГІ ВЯДУЦЬ У ПАРК...

Адзін тлумачальны слоўнік так вызначае слова парк: «Вялікі сад або гай з дэжэжамі для гуляння». У наш час гэтыя словы набылі куды больш шырокі і глыбокі сэнс. Парк для нас не толькі месца, дзе людзі пад зялёнымі шатамі дрэваў гуляюць па ўходжаных дэжэжах, тут глядзяць філмы, слухаюць канцэрты, лекцыі, удзельнічаюць у спартыўных гульнях і атраццывых, развучваюць новыя песні, сустракаюцца з пісьменнікамі, кампазітарамі, мастакамі, ветэранамі рэвалюцыі, наватарамі вытворчых, вучонымі.

Летам парк — любімая месца адпачынку працоўных, і з пераходам на зіму значыцца іх асабліва вяліка. Пабыўаць у суботу і нядзелу ў мініскім парку імя Чалоскіцкай, гомельскім імя Луначарскага, брэсцкім «Першае мая». Дзесяткі тысяч чалавек адпачываюць у іх. Усе знойдуць для сябе тут шмат не толькі цікавага, а і карыснага.

Шмат навучальнага ў рабоце брэсцкага парку «Першае мая» (дырэктар З. Нісчэвіч). Усё тут спланавана і арганізавана так, каб якая і малючына прапанаваць дасягненні нашага народа за гады Савецкай улады, поспехі брацтваўчана. Рэгулярна праводзіцца Кастрычніцкая чытанні. Апошняя тэма, напрыклад, была — «Рэвалюцыйныя традыцыі Брэста». Чытанні збіраюць заўсёды вялікую аўдыторыю, бо яны не падобны адно на другое. Адзін раз гэта — лекцыя, другі — успамін ветэранаў, паказ кадры кінахронікі, тэматычны канцэрт.

У парку лекторыі. Калі каго цікавіць навукова-папулярныя тутарыі — калі ласка, завітайце ў парк па чашэрагу, калі літаны медыцыны — прыходзіць у пятніцу. Па суботах праводзіцца тутарыі ля карты свету, у сераду працуе лекторыя «Навіны тыдня». Наладжваюцца ў парку вечеры кінахронікі, музычныя аўтары, маладзёжныя нядзелы, дні адпачынку вучыцца. Проводзіцца вялікі масавы мерапрыемствы. У чэрвень, напрыклад, былі адзначаны Дзень абароны дзяцей, Дзень моладзі. Тэматычны вечар «Іх подзвіг будзе жыць у якасці» быў прысвечаны абароне Брэсцкай крэпасці-героя. У ліпені прайшоў святы кветкаў.

У Брэсце быў праведзен семінар работнікаў парку рэспублікі. Некалькі дзён яго удзельнікі змяніліся з работай лясга «Парк» у Б-

шэнка не прыкметна перабраць ў сквер. На гароздзе ў яго дома была ўжо выкапана яма, абкладзеная толам.

Пра гэты тайнік ведалі толькі сам Кандрэвіч і яго жонка Марыя Якаўлеўна.

Улетку 1944 года па вучліх Асіповіч прайшлі саветскія танкі. Настаў дзень чаканга выважвання. Іосіф Максімавіч дастаў бюст са сховішча і паставіў яго на сталае спрод дугавак кветкаў.

Тры гады стаяў бюст праваніра ў хаце чыгуначнага. Нейк пра яго дачкавіліся работнікі чыгуначнага вяртальнага станцыі сувязі. Выгалады зашлі ў хату, папарсілі пераліць для чырволага кутка. Цяпер, як ужо гаворыцца, бюст стаіць у павышаным райкома партыі.

Калі над горадам агучылася немра, Кандрэвіч і яго жонка Марыя Якаўлеўна.

Улетку 1944 года па вучліх Асіповіч прайшлі саветскія танкі. Настаў дзень чаканга выважвання. Іосіф Максімавіч дастаў бюст са сховішча і паставіў яго на сталае спрод дугавак кветкаў.

Тры гады стаяў бюст праваніра ў хаце чыгуначнага. Нейк пра яго дачкавіліся работнікі чыгуначнага вяртальнага станцыі сувязі. Выгалады зашлі ў хату, папарсілі пераліць для чырволага кутка. Цяпер, як ужо гаворыцца, бюст стаіць у павышаным райкома партыі.

Калі над горадам агучылася немра, Кандрэвіч і яго жонка Марыя Якаўлеўна.

Улетку 1944 года па вучліх Асіповіч прайшлі саветскія танкі. Настаў дзень чаканга выважвання. Іосіф Максімавіч дастаў бюст са сховішча і паставіў яго на сталае спрод дугавак кветкаў.

Тры гады стаяў бюст праваніра ў хаце чыгуначнага. Нейк пра яго дачкавіліся работнікі чыгуначнага вяртальнага станцыі сувязі. Выгалады зашлі ў хату, папарсілі пераліць для чырволага кутка. Цяпер, як ужо гаворыцца, бюст стаіць у павышаным райкома партыі.

Калі над горадам агучылася немра, Кандрэвіч і яго жонка Марыя Якаўлеўна.

Улетку 1944 года па вучліх Асіповіч прайшлі саветскія танкі. Настаў дзень чаканга выважвання. Іосіф Максімавіч дастаў бюст са сховішча і паставіў яго на сталае спрод дугавак кветкаў.

Тры гады стаяў бюст праваніра ў хаце чыгуначнага. Нейк пра яго дачкавіліся работнікі чыгуначнага вяртальнага станцыі сувязі. Выгалады зашлі ў хату, папарсілі пераліць для чырволага кутка. Цяпер, як ужо гаворыцца, бюст стаіць у павышаным райкома партыі.

Калі над горадам агучылася немра, Кандрэвіч і яго жонка Марыя Якаўлеўна.

Улетку 1944 года па вучліх Асіповіч прайшлі саветскія танкі. Настаў дзень чаканга выважвання. Іосіф Максімавіч дастаў бюст са сховішча і паставіў яго на сталае спрод дугавак кветкаў.

Тры гады стаяў бюст праваніра ў хаце чыгуначнага. Нейк пра яго дачкавіліся работнікі чыгуначнага вяртальнага станцыі сувязі. Выгалады зашлі ў хату, папарсілі пераліць для чырволага кутка. Цяпер, як ужо гаворыцца, бюст стаіць у павышаным райкома партыі.

Калі над горадам агучылася немра, Кандрэвіч і яго жонка Марыя Якаўлеўна.

Улетку 1944 года па вучліх Асіповіч прайшлі саветскія танкі. Настаў дзень чаканга выважвання. Іосіф Максімавіч дастаў бюст са сховішча і паставіў яго на сталае спрод дугавак кветкаў.

Тры гады стаяў бюст праваніра ў хаце чыгуначнага. Нейк пра яго дачкавіліся работнікі чыгуначнага вяртальнага станцыі сувязі. Выгалады зашлі ў хату, папарсілі пераліць для чырволага кутка. Цяпер, як ужо гаворыцца, бюст стаіць у павышаным райкома партыі.

Калі над горадам агучылася немра, Кандрэвіч і яго жонка Марыя Якаўлеўна.

Улетку 1944 года па вучліх Асіповіч прайшлі саветскія танкі. Настаў дзень чаканга выважвання. Іосіф Максімавіч дастаў бюст са сховішча і паставіў яго на сталае спрод дугавак кветкаў.

Тры гады стаяў бюст праваніра ў хаце чыгуначнага. Нейк пра яго дачкавіліся работнікі чыгуначнага вяртальнага станцыі сувязі. Выгалады зашлі ў хату, папарсілі пераліць для чырволага кутка. Цяпер, як ужо гаворыцца, бюст стаіць у павышаным райкома партыі.

Калі над горадам агучылася немра, Кандрэвіч і яго жонка Марыя Якаўлеўна.

Улетку 1944 года па вучліх Асіповіч прайшлі саветскія танкі. Настаў дзень чаканга выважвання. Іосіф Максімавіч дастаў бюст са сховішча і паставіў яго на сталае спрод дугавак кветкаў.

Тры гады стаяў бюст праваніра ў хаце чыгуначнага. Нейк пра яго дачкавіліся работнікі чыгуначнага вяртальнага станцыі сувязі. Выгалады зашлі ў хату, папарсілі пераліць для чырволага кутка. Цяпер, як ужо гаворыцца, бюст стаіць у павышаным райкома партыі.

Калі над горадам агучылася немра, Кандрэвіч і яго жонка Марыя Якаўлеўна.

Улетку 1944 года па вучліх Асіповіч прайшлі саветскія танкі. Настаў дзень чаканга выважвання. Іосіф Максімавіч дастаў бюст са сховішча і паставіў яго на сталае спрод дугавак кветкаў.

Тры гады стаяў бюст праваніра ў хаце чыгуначнага. Нейк пра яго дачкавіліся работнікі чыгуначнага вяртальнага станцыі сувязі. Выгалады зашлі ў хату, папарсілі пераліць для чырволага кутка. Цяпер, як ужо гаворыцца, бюст стаіць у павышаным райкома партыі.

Калі над горадам агучылася немра, Кандрэвіч і яго жонка Марыя Якаўлеўна.

Улетку 1944 года па вучліх Асіповіч прайшлі саветскія танкі. Настаў дзень чаканга выважвання. Іосіф Максімавіч дастаў бюст са сховішча і паставіў яго на сталае спрод дугавак кветкаў.

Тры гады стаяў бюст праваніра ў хаце чыгуначнага. Нейк пра яго дачкавіліся работнікі чыгуначнага вяртальнага станцыі сувязі. Выгалады зашлі ў хату, папарсілі пераліць для чырволага кутка. Цяпер, як ужо гаворыцца, бюст стаіць у павышаным райкома партыі.

Калі над горадам агучылася немра, Кандрэвіч і яго жонка Марыя Якаўлеўна.

Улетку 1944 года па вучліх Асіповіч прайшлі саветскія танкі. Настаў дзень чаканга выважвання. Іосіф Максімавіч дастаў бюст са сховішча і паставіў яго на сталае спрод дугавак кветкаў.

Тры гады стаяў бюст праваніра ў хаце чыгуначнага. Нейк пра яго дачкавіліся работнікі чыгуначнага вяртальнага станцыі сувязі. Выгалады зашлі ў хату, папарсілі пераліць для чырволага кутка. Цяпер, як ужо гаворыцца, бюст стаіць у павышаным райкома партыі.

Калі над горадам агучылася немра, Кандрэвіч і яго жонка Марыя Якаўлеўна.

Улетку 1944 года па вучліх Асіповіч прайшлі саветскія танкі. Настаў дзень чаканга выважвання. Іосіф Максімавіч дастаў бюст са сховішча і паставіў яго на сталае спрод дугавак кветкаў.

Тры гады стаяў бюст праваніра ў хаце чыгуначнага. Нейк пра яго дачкавіліся работнікі чыгуначнага вяртальнага станцыі сувязі. Выгалады зашлі ў хату, папарсілі пераліць для чырволага кутка. Цяпер, як ужо гаворыцца, бюст стаіць у павышаным райкома партыі.

Калі над горадам агучылася немра, Кандрэвіч і яго жонка Марыя Якаўлеўна.

Улетку 1944 года па вучліх Асіповіч прайшлі саветскія танкі. Настаў дзень чаканга выважвання. Іосіф Максімавіч дастаў бюст са сховішча і паставіў яго на сталае спрод дугавак кветкаў.

Тры гады стаяў бюст праваніра ў хаце чыгуначнага. Нейк пра яго дачкавіліся работнікі чыгуначнага вяртальнага станцыі сувязі. Выгалады зашлі ў хату, папарсілі пераліць для чырволага кутка. Цяпер, як ужо гаворыцца, бюст стаіць у павышаным райкома партыі.

Калі над горадам агучылася немра, Кандрэвіч і яго жонка Марыя Якаўлеўна.

Улетку 1944 года па вучліх Асіповіч прайшлі саветскія танкі. Настаў дзень чаканга выважвання. Іосіф Максімавіч дастаў бюст са сховішча і паставіў яго на сталае спрод дугавак кветкаў.

Тры гады стаяў бюст праваніра ў хаце чыгуначнага. Нейк пра яго дачкавіліся работнікі чыгуначнага вяртальнага станцыі сувязі. Выгалады зашлі ў хату, папарсілі пераліць для чырволага кутка. Цяпер, як ужо гаворыцца, бюст стаіць у павышаным райкома партыі.

партыі, абмяняваліся вопытам, а ў заключэнне прысутнічалі на тэатральных святах «Подзвіг народа», прысвечаным 50-годдзю Вялікага Кастрычніка.

Свята пачалося на плошчы Свабоды ля помніка воінам-вызваліцелям. Праз увес горад прайшоў заводны полк ветэрану рэвалюцыі, грамадзянскай і Вялікай Айчыннай войнаў, герояў працы.

У парку ў гэты дзень можна было паслухаць расказы ветэрану, паглядзець цікавую кінапраграму. Заканчылася свята фэрверкам. Усе ўдзельнікі сцягу свята, букеты рознакаляровага агню...

Прыемна адзначыць, што нашы парк у юбілейным годзе значна лепшай сваю работу. Больш цікавай і зместовай стала наглядная агляда, якая прапанаваць нашым ХХІІІ з'ездзе партыі, Тэзісы ЦК КПСС, п'яцігадовы план развіцця народнай гаспадаркі. Малючына плакаты, афішэ, лекцыі, якія суправаджаюцца вынесам баявых сцягоў, тэатральных паказаў з мінулага жыцця і сённяшняга дня нашай Радзімы, канцэрты, добра выкарыстоўваюць у сваёй дзейнасці работнікі віцебскіх парку. Многія парк рэспублікі праводзіць юбілейную

Значыць, сёлета — сорак гадоў... Сорак гадоў назад, напярэдні дзесяці гадыні, Вялікага Кастрычніка, нарадзілася «Советская Беларусія» (тады яна называлася «Рабочі») — адна з самых масавых газет нашай рэспублікі.

З першага нумара газеты — орган ЦК КП(б) Беларусі — стала на баявую вахту сацыялістычнай рэвалюцыі, разам з народам актыўна змагалася за адлячэнне панаў індустрыялізацыі краіны, калектывізацыі сельскай гаспадаркі, уздыму эканомікі, культуры народа.

«Рабочі» вельмі хутка стаў шырока папулярным. За тры гады — да тысячнага нумара — трыма газетамі выраб больш чым у тры разы. Каля дзесяці тысяч рабочых карэспандантаў пісалі ў сваю газету.

2 кастрычніка 1937 года, калі газеце споўнілася дзесяць гадоў, ёй далі новае імя — «Советская Беларусія».

1941 год. Пачаўся Вялікі вайны супраць імклівага захопнікаў. Старонкі «Советской Беларусія» поўныя гнева і нявысказаў да ворага, які заклапочае на подвогі ў імя незалежнасці Радзімы.

З ліпеня 1944 года, як толькі сталіца рэспублікі была вызвалена ад гітлераўскіх акупантаў, «Советская Беларусія» аноў пачынае выходзіць у Мінску. Усю сваю ўвагу яна аддае мабілізацыі працоўных на дапамогу фронту, на аднаўленне народнай гаспадаркі.

Агрэмылі баі. Перад савецкім народам паўсталі новыя задачы — загаці раіны, аднавіць разбураную вайной гаспадарку, пабудоваць новыя гарады, фабрыкі і заводы, школы і інстытуты... І ў вырашэнне гэтых задач немала ўклад несла «Советская Беларусія». Калі сёння перагартвае яе старонкі за ўсе пасляваенныя гады, перад намі пройдзе

НА БАЯВОЙ ВАХДЗЕ КАСТРЫЧНІКА

ГАЗЕЦЕ «СОВЕТСКАЯ БЕЛОРУССИЯ» — 40 ГОД

гісторыя стварэння многіх нашых прамысловых гігантаў — Мінскіх трактарнага, аўтамабільнага заводаў, Полацкага нафтаперапрацоўчага, салігорскіх калійных хазімінаў, Рэчыцкага нафтапрамысла, гісторыя адроджэння нашых гадоў і вёсак.

Шматгадовая работа «Советской Беларусія» на камуністычным выхаванні працоўных рэспублікі, на мабілізацыі народа на выкананне задач камуністычнага будаўніцтва 28 сакавіка 1964 года была адзначана высокай ўрадавай узнагародай. У той намітыны вясны дзень на сцягу газеты зазвіў ордэн Працоўнага Чырвонага Сцяга.

Наш дзень — быць у самым гучным жыцці, памагаць народу вырашаць пытанні, якія яго ставіць. Мы лічым сваім важнейшым тэмай пераход прамысловых прадпрыемстваў на новыя ўмовы планавання і эканамічнага стымулявання, удасканаленне форм і метадаў партыйнай работы, павышэння ўзроўню партыйнага кіравання народнай гаспадаркі, выхаванне працоўных на рэвалюцыйныя, баявыя і працоўныя традыцыі, далейшае разгортванне культурнай рэвалюцыі.

Разам з усёй краінай калектыву рэдакцыі, аўтары і чытачы газеты рыхтуюцца шпэр да 50-годдзя Вялікага Кастрычніка, «Советская Беларусія» публікуе кастрычніцкія старонкі, якія раскаваюць аб пераможным шасці ра-

валюцыі на Беларусі, аб вялікіх пераўтварэннях у нашай рэспубліцы за 50 гераічных гадоў. На старонках газеты ідзе пераключэнне ўздымаў перадавы рэчышчэй працоўнай вахты.

Апошнія гады «Советская Беларусія» праводзіць вялікую работу па ваенна-патрыятычнаму выхаванню працоўных.

Ва ўсесаюзным конкурсе на лепшае асвятленне ваенна-патрыятычнай тэмы ў друку, па радыё і тэлебачанні, прысвечаным 50-годдзю Кастрычніка і Савецкаму Узброеным Сілам, прадленне Саюза журналістаў СССР сумесна з Галоўным палітбюро ЦК Ураду Беларускай Арміі і Ваенна-Марскога Флоту прысудзіла нашай газеце першую прэмію.

Гэта прызнанне заслуг нашага шматлікага аўтарскага актыву, у якім відна месца займаюць дзеянні літаратуры і мастацтва рэспублікі. Беларускія пісьменнікі актыўна выступаюць у «Советской Беларусія». На старонках газеты часта друкуюцца вершы, апавяданні, урыўкі з новых апавесці і раманаў. Пытаннем літаратуры, мастацтва, культуры «Советская Беларусія» заўсёды аддавала і аддае шмат увагі.

«В мире красок, мелодий, слов» — таякая рубрыка з'явілася ў нас год таму. Міркуючы па вядомых, яна спадабалася чытачам. Друкуюцца пад гэтай рубрыкай матэрыялы аб творчым шляху вядцейшых беларускіх музыкантаў,

акцёраў, мастакоў, кінематаграфістаў, новых твораў пісьменнікаў.

Рэдакцыя з удалачнасцю адзначае сёння пільную работу нашых актывіў карэспандантаў — мастацтвазнаўцаў Ю. Чурко, А. Ладзігін, І. Нісевич, Т. Дубовай, Л. Мухарынскай, Т. Арловай, Г. Коласа, А. Банавай і многіх іншых.

Підаўна мы адрадылі яшчэ адну рубрыку: «Старыны новых рукпісцей». Яна азнаёміць чытачоў з творамі, над якімі беларускія пісьменнікі працуюць у юбілейным годзе. У нас ужо апублікаваны раздзелы з новых раманаў Міколы Лобана, Івана Навуменкі. У партфель рэдакцыі — урыўкі з твораў Алеся Савіцкага, Міналя Кружавых. Са сваімі новымі работамі абяцалі пазнаміць нашых чытачоў Іван Мележ, Іван Шамякін, Янка Брыль і іншыя пісьменнікі.

Улічваючы, што сапраўды рост культурнага ўзроўню немагчымы без актывіў самых шырокіх мас працоўных, газета аддае пільную ўвагу самадзейнай творчасці «Советской Беларусія» шырока асяяла папулярнаму і правядзенне фестываляў самадзейнага мастацтва, прысвечаных 50-годдзю Вялікага Кастрычніка, дзядзькаў літаратуры і мастацтва братніх народаў — магольскага, балгарскага, узбекскага, таджыкскага. Яны ахвотна і шырока адкрываюць старонкі газеты для публікацыі матэрыялаў аб жыцці творчых саюзаў, Беларускага тэатральнага таварыства.

Газеце «Советская Беларусія» сорак гадоў. Сорак гадоў яна стаіць на баявой вахдзі Кастрычніка, служыць вялікай справе партыі, народа. Разам з намі, работнікамі рэдакцыі газеты, гэтую дату сёння адзначаюць сотні тысяч нашых чытачоў.

Р. ЯРОХІН, загадчык аддзела культуры рэдакцыі газеты «Советская Беларусія».

У МАЙСТЭРНЯХ МАСТАЦТВА АД РОДНАЕ З'ЯМЛІ

Творчыя схільнасці брэсцкага пейзажыста Васіля Сабалеўскага адразу разумее, як толькі пераступіць парог яго майстэрні. Глядзіць на гэтую палотніцу, зводзіць, развешаныя на сценах, знаёміцца з лістамі накідаў алоўкам — і, здаецца, падарожнічае па мелуных мясцінах. Есць тут і аўтанымныя бланкі дымчых гор Каўказа, і залаты пясоч паўднёвага пляжа, і тонкія бярэзкі, і палі, і пералесні роднай Беларусі.

Асабліва блізка Васілю Сабалеўскаму нярэдка прыгажосць беларускай прыроды. Колькі кіламетраў прайшоў ён па камяністых балотках! Тут калісьці ён пасяліў кэроў, бегаў з сабрамі па ягады і грыбы, спяшаўся гэцімі сцежкамі ў школу. Ураджэнец вёскі Ліпы, ён цяпер, не жаль, не памятае імя і прозвішча дзяткіна-агітатора з Камянецка, якая выпадкова адырнула альбом яго дзіцячых малюнкаў, і — пахаліла хлопчыка. Пахалала акрыліла яго. Жаданне стаць мастаком прывяло Васіля ў Ленінградскае мастацка-графічнае вучылішча, дзе яго настаўнікамі былі В. Марданіна і Г. Арлоўскі.

З 1957 года Васіль Сабалеўскі жыў і працуе ў Брэсце. Ужо з першых самастойных яго крокаў было ясна: стыхія мастака — пейзаж. Эцюды яго на абласной выставцы прыцягвалі ўвагу арыгінальнасцю задумкі, пэўнай адукацыяй, адукацыяй. У 1964 годзе яго прынялі ў члены Саюза мастакоў.

Пейзажнік жыў і працаваў у Васіля Сабалеўскага не менш інтэнсіўна, чым жанравы або партрэтны. — Па-мойму не існуе прыроды «удалай ці кнігадэнай» з пункту погляду выбару матыву, — гаворыць ён. — Сушыце дрэва або свамі звычайны куст пры дарозе здымаюць іх чужыя матэрыялы для жыцця, для перасячэння... Хіба верта аддаваць перавагу аднаму толькі багаццю вясновай прыроды ці фарбам асенняга лесу? Хіба не тоіць у сабе думкі і сміх і адзінокая сабе на голым пясчаніку ўзвышша або зосахля галяна некалі магутнага дуба побач з тонкім ствалам мела-

дой бярэзкі? Кожны, няхай нават вельмі маленькі, эцюд павінен будзіць думкі...

Гэта яго прынцыпы. І ён іх прытрымліваецца заўсёды.

Вось мінатыпя мастака «Сважышчынныя камяні» ў Дзяржаўным мастацкім музеі БССР. Руны брэсцкай кірэспіцы прывябілі пейзажыста суровай строгасцю абрысаваных камяністых глыб. І кожны тут роздуму і пацужаі!

Самое боды, адметнае ў творах Сабалеўскага — каларыстычнае выяўленне яго пейзажаў. Добра адчуваюць колер, ён адмаўляецца ад перастасці фарбаў, ад іх празмернай насычанасці. Нават у серыі эцюдаў, зробленых на поўдні, В. Сабалеўскі застаецца верны сваёй манеры. Мастак аддаў і тут перавагу мяккай, прыгнутаўнай танальнасці. Марскі заліў і прыбярэжныя горы ў эцюдзе «Паўднёвая лінія паказаны сілуэты, нібы праз таішышчу кісяю туману, цёмны Каўказ» — толькі асобныя чыміны блікі падкрэслваюць вядомага глыбіню цяснін, дзе ўжо гоіцца ноч, і белесеннасць вяршынь, якія пльывуць проста ў на-

Бя і ўсе брэсцкія мастакі, цяпер Васіль Сабалеўскі рыхтуюцца да юбілейнай выставкі, прысвечанай 50-годдзю Вялікага Кастрычніка. Задумана новага твора звязана з прыродай Брэсцкім, з роднай зямлёй, з пацужэннем замілавання да яе. Вясной мастак пачынаў у роднай вёсцы Ліпы. У выніку з'явіліся эцюды «Заваява кэцця» і «Ферыя зямля».

— Для мяне вельмі дарагія мясціны роднай Беларусі, — прызначае мастак. — Хоцяцца пераканаць у гэтым усіх! Адна з краіны, якія мастак прысвячае юбілею краіны, будзе называцца «Рабочы дзень». І хіць не платнае не будзе ні магутныя краны, ні станокі, ні камбайны, ні нават людзям — прысутнасць іх павіна адчувацца. Карціна павіна гучаць як мелодыя працоўнага дня.

Мікалай РЫБАКОУ, Брэст.

З ФЕСТИВАЛЬНАГА БЛАКНОТА

ГУЧАЦЬ ЦЫМБАЛЫ, СКРЫПКІ, ЖАЛЕЙКІ

На фестывалі самадзейнага мастацтва Беларусі, прысвечанаму 50-годдзю Вялікага Кастрычніка, прагучала многа аркестраў народных інструментаў, паказалі сваё майстэрства ансамблі і салісты-інструменталісты. 11 аркестраў, сем ансамбляў, чатыры салісты, больш дзесяці аркестравых груп суправаджэння выступілі на справядзачных канцэртах у Мінску. Шматлікія жанры ансамблі і салісты-канцэртмайстры амапаніравалі харавым і танцавальным калектывам, а таксама салістам-вакалістам.

Сярод аркестравых калектываў былі тры цымбальныя, адзін аманбля, шэсць — добрава-балазачных і адзін жанрыны.

З трох цымбальных лепшым быў аркестр калгаса «Рассвет» Пастаўскага раёна (кіраўнік Я. Нікіцін). У яго складзе цымбалы, жалейкі, кларнет, баяны, кантрабасавыя балалайкі, ударныя інструменты. Усе гэтыя аркестравыя фарбы рацыянальна выкарыстаны. Упершыню, які выконваў аркестраў, паліграфістэраў аправаў і інструменталісты яго кіраўніком, і, што вельмі важна, ён стварыў на фалькlorных матэрыялах.

Але аркестр мог бы дамагчыся яшчэ большых вынікаў, калі б ён меў сучасныя, удасканаленыя цымбалы (дарчы, на іх ужо тры дзесяці гадоў іграюць у дзяржаўных аркестрах). На жаль, у рэспубліцы іх няма, і Міністэрству культуры БССР неабходна звярнуцца на гэта ўвагу і прыняць захады, каб выраб такіх цымбалаў быў адпаведны на Барысавскай фабрыцы пільна.

Народны аркестр цымбалаў горада Сморгоні (кіраўнік І. Садзюк) дзяткіна культуры БССР (А. Дзяржа), які выступаў на фестывалі, мае даўня вынаваўчыя традыцыі і вялікі вопыт выступленняў у сабранах на такім высокім узроўні. Асабліва творчага пошукі гэтага калектыву — разьвіццё вынаваўчых іграў без фарсіравання іграў і ўражліва інтэрпрэтацыя. Становішчам фактарам традыцыйнага ўважання ў партытуру аркестра сьморгонцаў, якія даўна на Беларусі ўважаны ў народнай вясновай ансамблі. Аднак праграма аркестра магла быць і больш разнабаковай.

Стройная, выразная апрацоўка простага музычнага матэрыялу, каракты аманблемент гаворачы аб азначанай папулярнага рабочага народнага цымбальнага аркестра Асіповіцкага раёнага Дома культуры (кіраўнік М. Філатаў). Адначасова трэба ўважання на амацянальнасць неадстасаванасці ў выкананні рэзу эцюдаў, не да канца дасягненая і работа на развучанню партыі аркестрантаў, у выніку чаго аркестр не заўсёды чыста іграў.

Шу, што рэспубліканскаму Дому народнай творчасці варта падумаць аб арганізацыі новых цымбальных аркестраў, прыцягваючы для гэтага выкладчыкаў музычных вучылішчаў і іншыя кваліфікаваныя кадры, якія ёсць на месцах. Трэба таксама наладзіць рэгулярныя метадычныя кансультацыі самадзейных музыкантаў.

Народны аркестр Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна (дырыжор М. Лісічын) вядзе вялікую канцэртна-асветніцкую дзейнасць. Гэта высокакваліфікаваны калектыву, які мае ў сваім складзе рад добрых вынаваўцаў. Па сутнасці — гэта добрава-балазачны аркестр з дадаткам вялікай групы цымбалаў, якой у партытуру адведзена значнае

месца. Рэпертуар калектыву дзякуючы інструменталістам яго кіраўніку, асабліва мае новыя творы, якія яшчэ не гучалі ў народных аркестрах. «Святаячняя уверцюра» А. Багатырова, якая выконвалася калектывам на фестывалі, напісана для сімфанічнага аркестра, але і ў выкананні народнага аркестра ўмыверста яна не страціла сваіх лепшых якасцей.

На фестывалі выступіў рад добрава-балазачных калектываў, арганізаваных на базе музычных вучылішчаў (Маргалеў, Гомель, Мінск). Усе яны паказалі сябе добра, і іх уключэнне ў праграму фестываля трэба толькі вітаць. Сярод іх адзін з самых вялікіх па колькасці (калі 70 вынаваўцаў) — аркестр з Маргалева. Пад кіраўніцтвам Л. Іванова ён выканаў «Рускую уверцюру» М. Будаціна. Глыбіня прадуманай інтэрпрэтацыі, старанна вывучэння кожнай музычнай партыі, паліграфістэраў наладзілі ансамбль, рацыянальнае размяшчэнне музыкантаў на сцэне (аркестр садзіць «амфітэатрам») — усё гэта і вынаваўцаў поспех-калектыву. Яго выступленне прынесла слушачам вялікую эстэтычную асалоду. Хацелася б паказаць аркестру і дырыжору больш уважліва саціць за навінкамі сучаснай музыкі для народных аркестраў і сміхліва ўключыць іх у свае праграмы.

Немагчыма пра магчымасці пасады ўздымаўчых народных аркестраў на эстрадзе. Пасада «амфітэатрам» патрабуе або спецыяльнага станкоў або набору падставак, але ў нашых канцэртных залах, на вялікі жаль, такіх станкоў няма, і аркестрам даводзіцца размяшчацца ў адной плоскасці. Пры такой пасады кук такога музыканта, што іграе эцюд, не «дзіцяць» у залу. Гэта пачынае ўсе павольна зраўняваць нашы рэжысёры, якія звычайна рашучы чымна пратэстуюць супраць пасады музыкантаў на падставах, ссылаючыся на адзінакі вынасу прыстасаванні са сцэны пасля заканчэння нумару. Але ж для харавых калектываў ставяць станкі, і ніхто не прычыць супраць гэтага.

Гомель — адзін з цэнтраў народна-інструментальнага мастацтва Беларусі. У гэтым горадзе беражна захоўваюцца лепшыя традыцыі аркестравага і салыскага вынаваўчых. І на гэты рад гамалічачна засталася верны ім. Заслужаны настаўнік БССР М. Фалеічык падрыхтаваў для выступлення на фестывалі магутны аркестр, які добра гучаў, з блізкаскай групай балазачных-прыму, клавійных гусяў, поўна акіраваў іграў ударных інструментаў. Усё што вынаваўчых аркестранты, гучалі ў характары і стылі. Па-майстэрску быў сыграны аманблемент вакалісты. Але складалася ўражанне, што аркестр не раскрыў усіх сваіх магчымасцей, яму па ілкі выкананне твораў значна больш буйнага маштабу, з больш складанымі вынаваўчымі задачамі.

Паспыхова выступіў на фестывалі аркестр народных інструментаў горада Слуцка (кіраўнік С. Спільнічанка). Праграма выконвалася ўсёмі ўздымаўчымі напаліць, што гаворыць пра грунтоўную падрыхтоўку, правядзеную дырыжорам.

Удзельнікі аркестра народных інструментаў Славіцкага раёнага Дома культуры пад кіраўніцтвам М. Малічова прыклаў шмат намаганняў у рабоце над фестывальнай праграмай. Але яны яшчэ не валодаюць у поўнай меры майстэрствам аркестравых іграў, у якіх гучыць добрава-балазачны аманблемент і тэхнічна падрыхтаваны аманблемент аманблементы, невярныя кудымаўчых — вось асноўны недахопы, якіх неабходна пазбегнуць аркестру ў сваёй будучай рабоце. Дому народнай творчасці трэба азнаваць сістэматычную метадычную дапамогу гэтаму калектыву.

Па-майстэрску суправаджаў спевачку і танчорку трыо жанрына Беларускага абласнога савета прафсаюзаў, аркестр ансамблі «Крыніца» і балетны ансамбль «Крыніца» і балетны ансамбль мужчынскага хору Мінскага аўтазавода.

У заключэнне адзначым, што фестываль самадзейнага мастацтва, прысвечаным 50-годдзю Вялікага Кастрычніка, паказаў вялікі зрух у развіцці народна-інструментальнага мастацтва Беларусі.

Георгій ЖЫХАРАУ, загадчык кафедры народных інструментаў Беларускага дзяржаўнага кансерваторыі.

ГАРАДЫ І ГОДЫ ВУЛІЦА ЗАВЕЦЦА САВЕЦКАЙ

Вось такім, як на першым эцюмку, горад мог заставацца стагоддзямі — з пільным брукам вуліц, адзінокімі фэатонамі рамянікаў, людзьмі, якія пасталі сярод вуліц, дзіцячым звычайным фэатонам. Гэты эцюд Румінаўскай вуліцы ў Гомелі зроблены ў 1912 годзе.

Імгнівае, насцягнае стваральнай працай савецкае жыццё пераўтварыла нашы гарады. Так выглядае былая Румінаўскай, а сёння Савецкая вуліца.

Фота А. МЕЗІНА (БЕТА).

КІНАУСТАНОўКА ГОМСЕЛЬМАШУЎЦАЎ

Добра наладжана кінаабслугоўванне працоўнага завода «Гомсельмаш». Сёлета ўжо другі квартал мелючы кінаўстаноўку заводскага Пільна культуры ўтрымлівае пераходныя чырвоны сцяг прафсаюзаў.

Работнікі кінаўстаноўкі — частка і жаданыя госці ў цэхах завода. У час абеднага ператыву кіны дамагчыцца ў чырвоных кнігах кінааспект, фільмы аб найвышэйшых адзінчых і перадавых мэтах працы.

Без пільнага фільма не абходзіцца ні адно засявае мэрарыі-амацяна. Работнікі кінаўстаноўкі абавязаліся вынаваўчых гадзінаў бінаваўчых ільві да 50-годдзя Савецкай дзяржавы.

В. СЯМЕНАУ.

ПІЛІП ПЕСТРАК

У РОДНЫМ ЗАЛЕККІ

УРЫВАК З РАМАНА «ЛЕСАВІЧАНКА»

Незабыты верасень 1939 года. Здэсінілася тое, за што доўгія гады самааддана змагаліся лепшымі сін-нымі захадзебеларускіх вёсак, мастацтвам і гарадоў — беларускі народ аб'явіўся ў адзіночку «У вачынаў сьліну». У краі, які амаль дваццаці гадоў пакутаваў пад прыгнётам польскай панові і асладнічаў, прышло новае жыццё, і з ім — непаўнагодная раней радзіцы і турботы. Пра гэта новы роман Пільна Пестрака «Лесавічанка».

Шараваркі — перажытак пахвочны. Паліцыя выглядае сцяган правіць дарогі эдэрма.

